

Zavičajni
muzej
Visoko

Omladinsko udruženje
BEDEM Donje Moštare

Pokrovitelji:
Općina Visoko i
Općinska Načelnica

izložba

Etnografija
moštranskog kraja

Zavičajni muzej/Public institution The County museum of Visoko
Omladinsko udruženje /Youth Association – „Bedem” D. Moštare

Etnografija moštranskog kraja Ethnography of the Moštare Region

Zavičajni muzej/The County museum of Visoko
06. – 20. 06. 2014. godine

Izložba „Etnografija moštranskog kraja“ Zavičajnog muzeja – Visoko u okviru istoimenog projekta realizira se povodom obilježavanja *Evropske noći muzeja – 17. maja i Međunarodnog dana muzeja – 18. maja 2014. godine*.

Na Međunarodni dan muzeja – 18. maj još od 1977. godine muzeji u svijetu kroz zajedničke teme i uz određene pogodnosti posjetiocima predstavljaju svoj rad kako bi skrenuli pažnju javnosti na ulogu muzeja u društvu i dodatno ga afirmisali.

Shodno smjernicama Međunarodnog udruženja muzeja / ICOM-a za 2014. godinu kojim je naglašena uloga muzeja u komunikaciji interkulturnih, međugeneracijskih i individualnih veza i njihovoj interpretaciji u savremenom dobu, Zavičajni muzej – Visoko prihvatio je partnersku saradnju sa Omladinskim udruženjem „Bedem“ D. Moštare u realizaciji zajedničkog projekta poštjujući ideju da je kolektivnom razmjenom kulturnog naslijeđa i njegovom javnom prezentacijom osiguran put spašavanja naslijeđa materijalne i nematerijalne kulture Bosne i Hercegovine, pa samim tim i lokalne zajednice.

Poseban akcenat u realizaciji projekta je na afirmaciji nematerijalne kulture visočkog kraja koja se ogleda kroz znanja, vještine, tehnike i umijeća žena u izradi predmeta ručnih radova, majstora starih zanata, izvođenja narodnih igara i pjesama i pripreme jela tradicionalne kuhinje koja se prenose s koljena na koljeno, generacijama.

Projekat „Etnografija moštranskog kraja“ je muzeološko-etnografskog karaktera i osmišljen je u saradnji sa Omladinskim udruženjem „Bedem“ Donje Moštare u okviru kojeg djeluje i Aktiv žena sa kojim je ostvarena najveća saradnja kao i Kulturno-umjetničko društvo „Biser“

Projekat se sastoji od više segmenata kojeg čine izložba tekstilnih predmeta i pokućstva u izložbenom prostoru Zavičajnog muzeja, postavka predmeta kovačkog zanata i performans majstora kovačkog zanata, radionica – izrada tradicionalnih ženskih ručnih radova, izložbeno-prodajni salon ženskih ručnih radova, projekcija dokumentarnog filma „Monografija Moštra“, bosanska sofra – prezentacija bosanskih tradicionalnih jela i nastup KUD-a „Biser“.

Izložba predstavlja 232 ustupljena predmeta iz naslijeđa porodica moštranskog kraja, koje su decenijama čuvale i sačuvale naše majke, nane i pranane.

Na izložbi su zastupljeni raznovrsni ručno izrađeni predmeti od različitih materijala, kao što je tekstil, drvo ili bakar, izrađeni različitim tehnikama poput tkanja, veza, keranja, savata, različite namjene poput odjeće, obuće, posuđa, dijelova namještaja, tekstilnog ukrasnog pokućstva ili pokućstva za svakodnevnu upotrebu. Ti predmeti otkrivaju nam dašak nekadašnje kulture življenja i običaja, dok se samo jedan mali dio upotrebljava i danas kao naprimjer vezeni tekstil za ukrasno pokućstvo, džezva i šećerluk od bakrenog posuđa ili zemljano posuđe u tradicionalnoj kuhinji, što zapravo ovisi od pojedinaca.

U svrhu proučavanja etnografskih elemenata i kulturnog pamćenja navodimo imena vlasnica predmeta koje su sačuvale porodično naslijeđe udajom (djekočko ruho) ili prigodnim darivanjem (svatovski darovi, vjenčanje-nićah, rođenje djeteta, sunnet, i sl), a ovom prilikom ustupile očima javnosti u prostorijama Zavičajnog muzeja u Visokom.

Exhibition of the County Museum - Visoko under the same name of the project titled „Ethnography of the Moštre Region” is realized on the occasion of celebrating the European Night of Museums - on May 17, and the International Museum Day - May 18, 2014.

On International Museum Day - May 18, celebrated since 1977, museums in the world present their work through common themes and certain benefits for the visitors, in order to draw public attention to the role of museums in society and further affirm it.

According to the guidelines of the International Association of Museums / ICOM for 2014, which emphasized the role of museums in intercultural communication, inter-generational and individual relationships and their interpretation in the modern age, Visoko County museum accepted the partnership with the Youth Association „Bedem” D. Moštre to realize the mutual project respecting the idea that the collective exchange of cultural heritage and its public presentation provided a way for saving the heritage of tangible and intangible culture of Bosnia and Herzegovina, and therefore the local community itself.

Special emphasis in the realization of this project is the affirmation of the intangible culture of the Visoko region, which is reflected in the knowledge, skills, techniques and skills of women in handcrafts, masters of traditional crafts, performing folk songs and dances and preparation of traditional dishes that are transferred from generation to generation.

The project „Ethnography of the Moštre Region” has the museum and ethnographic character and was designed in cooperation with the Youth Association „Bedem” Donje Moštre within which operates the Active of women with which there was the greatest cooperation as well as with the cultural society „Biser - D. Moštre”.

The project consists of several segments which include the exhibition of textile items and furniture in the exhibition hall of the County Museum, the blacksmith crafts products and a live performance of blacksmiths, a workshop - making traditional women's handcrafts, a showroom of women's handwork, a projection of the documentary „Monograph of Moštre”, Bosnian food table - presentation of Bosnian traditional dishes and a performance by cultural artist society „Biser”.

The exhibition presents 232 leased items of the family heritage from the Moštre region, well-guarded and preserved by our mothers, grandmothers and great-grandmothers for decades. The exhibition presents various handmade objects made of different materials, such as textiles, wood or copper, made by various techniques such as weaving, embroidery, kera embroidery and savat, for different purposes like clothing, shoes, dishes, furniture parts, textile ornamental furniture or everyday furniture. These objects reveal to us a breath of former culture of living and traditions, while only a small part of them is used nowadays as for example the embroidered textiles for decorative furniture, coffee and sugar pots among the copper dishes or earthenware dishes in traditional cuisine, which actually depends on the individual preferences.

For the purpose of studying the ethnographic elements and cultural memory we will mention the names of the item owners that have kept their family heritage by marrying (maiden costume) or occasional gifts (wedding gifts, marriage – nikah, the birth of a child, the circumcision, etc.), and on this occasion offered them to the public eye in the premises of The County Museum in Visoko.

- Čančar Raifa rođ./born Omanović
- Čurt Aida rođ./born Herco
- Ferhat Remzija rođ./born Karzić
- Ferhat Salvedina rođ./born Brodlić
- Frljak Dževahira rođ./born Muratović
- Herco Taiba rođ./born Omerhodžić
- Hrusto Mevlida rođ./born Kevilj
- Lepić Šemska rođ./born Omanović
- Mostić Indira rođ./born Ašćelić
- Mušinbegović Adisa rođ./born Čurt
- Ohran Esma, rođ./born Efendić
- Omanović Emina rođ./born Begovac
- Omanović Medina rođ./born Osmanbegović
- Omerbegović Sabaheta rođ./born Dervišbegović
- Osmanbegović Anisa rođ./born Begovac
- Osmanbegović Azema rođ./born Halač
- Softić Dževdija rođ./born Ohran
- Žolja Zahida rođ./born Brezac

ZAVIČAJNI MUZEJ – VISOKO

Zavičajni muzej - Visoko je osnovan 1953. godine. Fundus Muzeja se sastoji od 8 tematskih zbirki, fototeke, biblioteke i općinskog arhiva. Zbirke koje se vode su: arheološka, orijentalna, geološko-paleontološka, srednjovjekovna, numizmatička, etnografska, umjetnička, zbirka oružja i predmeta iz I i II sv. rata i agresije na RBiH.

Osnovna djelatnost muzeja je prikupljanje, zaštita, obrada, čuvanje i prezentacija muzejske građe. Pored toga Muzej radi i na zaštiti kulturno-historijske baštine, bavi se naučnim istraživanjima, pedagoškim aktivnostima i izdavaštvom. Posebna pažnja posvećena je očuvanju starih zanata Visokog i okoline.

THE COUNTY MUSEUM – VISOKO

The County Museum – Visoko was founded 1953. The holdings consist of eight thematic collections, photographs, libraries and municipal archives. Collections that are maintained: archeological, oriental, geological - paleontological collection, medieval, numismatic, ethnographic, artistic, collection of weapons and objects from the Word War I and World War II and aggression on RBH. The main activity of the Museum is the collection, protection, processing, storage and presentation of the museum collection. Additionally the Museum works to protect cultural and historical heritage, it is engaged in scientific research, teaching and publishing activities. Special attention is paid to the preservation of traditional crafts of Visoko and environment.

Ženska anterija

Djevojačka košulja

Kalufni koltuk

Ženska haljina

Ženska haljina

Jastuk sa navlakom

Šamija i jemenije

Abdestna mahrama

Ukrasna mahrama

Maramice

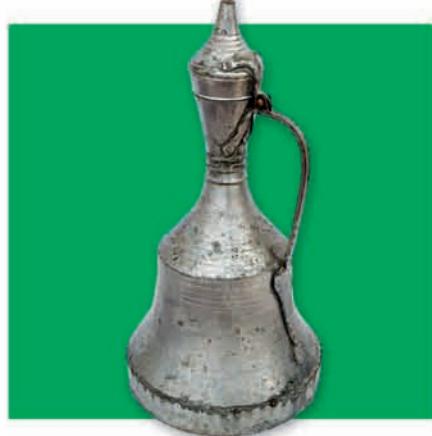
Čevrma, maramica

Čevrma, maramica

Ibrik i leđen

Đugum

Sahan

Table, šećerluci i posude za držanje kahve

Posude za kahvu, komplet

Omladinsko udruženje "Bedem"

Omladinsko udruženje "Bedem" je nevladina, apolitična omladinska organizacija osnovana polovinom 2004. godine sa sjedištem u Donjem Moštru kod Visokog. Udruženje je nastalo je sa ciljem organizovanog okupljanja omladine, a u svrhu razvijanja dijaloga i međusobnog upoznavanja kao i upoznavanja sa problemima i potrebama mladih.

Ideja za osnivanjem Udruženja javila se nekoliko mjeseci prije službene registracije kod Kantonalnog ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona. Nekolicina naših članova okupila se sa ciljem da se iznađu načini prevazilaženja aktuelne društvene krize, te mogućnosti organizovanijeg okupljanja omladine. Da ne bi sve ostalo samo na dogovorima, 21. 03. 2004. godine organizovana je konstituirajuća Skupština, na kojoj su postavljeni strateški ciljevi Udruženja. Proces registracije trajao je sve do 16. 07. 2004. godine nakon čega smo dobili Rješenje od Kantonalnog ministarstva za pravosuđe i upravu iz Zenice. Dobivanjem ovog rješenja OU "Bedem" postalo je legalno Udruženje i moglo je početi sa ostvarivanjem svojih zacrtanih ciljeva.

Primarni ciljevi djelovanja/aktivnosti

Primarni ciljevi su definisani Statutom Udruženja:

- Obrazovanje mladih iz oblasti informatike, menađmenta i stranih jezika, bez naknade;
- Afirmacija mladih i njihovo angažovanje u društvu;
- Brže i bolje zapošljavanje mladih;
- Preventivno suprotstavljanje aktuelnim problemima omladine (alkoholizam, narkomanija i druge toksikomanije);
- Obogaćivanje kulturno-zabavnog i sportsko-rekreativnog života mladih;
- Razvijanje kreativnih i zdravih (psihičkih i fizičkih) generacije mladih ljudi/osoba.
- Pomoći pri razvijanju i saradnji sa drugim nevladinim udruženjima i organizacijama širom BiH i inostranstva;
- Organizovanje različitih vrsta skupova, radi razmjene informacija i znanja iz oblasti nauke, kulture, obrazovanja, tehničkog i inovacionog stvaralaštva, umjetnosti, informatike, informisanja, sporta i rekreacije i upućivanje svojih članova na slične skupove, koje organizuju druga udruženja ili institucije u zemlji i inostranstvu;
- Organizovanje različitih oblika pomoći svojim članovima, uz rješavanje njihovih problema u vezi sa obrazovanjem, njih ili članova njihove porodice, uključujući i pomoći u savladavanju nastavnih programa za koje članovi udruženja iskažu potrebu;
- Organizovanje za savjetovališni i savjetodavni rad u okviru kojeg pruža različite oblike pomoći svojim članovima ili članovima njihove porodice radi prevazilaženja i savladavanja duševnih i duhovnih teškoća u vezi sa ostvarivanjem normalnih životnih funkcija;
- Osnivanje fondova podrške u novcu ili nature za pružanje pomoći svojim članovima radi zaštite njih ili članova njihove porodice, naročito u pogledu očuvanja zdravlja, odnosno poboljšanja dostignutog nivoa životnog standarda;
- Organizovanje i provođenje različitih oblika humanitarnih djelatnosti za građane BiH, naročito povratnike, a na osnovu odobrenja nadležnih organa;

Who we are?

Youth Association "Bedem" is a non-government, non-political youth organisation founded in the middle of 2004., headquartered in Donje Moštre, near Visoko. The organization was founded with the goal of organized gathering of young people, and for the purpose of developing of dialogue and mutual understanding as well as get acquainted with the problems and needs of youth.

The idea for grunding appeared a few months before the official registration by the Cantonal Ministry of Justice and Administration of the Zenica - Doboj Canton. Before the legalization of the organization, few of our members conducted some organized gathering with the aim to find a way to overcome the current crisis and the possibility of a more organized gathering of youth. To ensure that everything do not rest on agreements, on the 21.04. 2004., we have organized the General Meeting, on which were started the goals of the organization, and in that time the primary goal was the legalization of the organization. Only the legalization ran until 16.7.2004., after which we get the resolution of the legalization from the Cantonal Ministry of Justice and Administration from Zenica. With this resolution YO "Bedem" has become a legalized Association and could begin with the realization of its goals.

Our primary goals

The primary goals are defined through the articles of association:

- Education of young people in domain of informatics, management and foreign Languages without compensation;
- Affirmation of young peoples and their involvement in society;
- Faster and better employment of young people;
- Preventive opposition to current problems of youth (alcoholism, drug addiction, etc);
- Enrichment of cultural and sports life of youth;
- Developing of creative and healthy (mentally and physically) future generations;
- Assistance in the development and cooperation with other non-governmental associations and organizations across the country;
- Organization of different types of meetings in order to exchange information and knowledge in the fields of science, culture, education, technical innovation and creativity, art, computer science, information, sports and recreation and make and sending their members to similar gatherings organized by other organizations or institutions in the country and abroad;
- Organization of different forms of assistance to its members, resolving their problems related to education of them or members of their families, including assistance in overcoming educational programs for association members who express a need;
- Organizing for consulting and advisory work within which provides various forms of assistance to its members or members of their families in order to overcome and master mental and spiritual difficulties in connection with the exercise of normal life functions;
- Establishing Funds of support in money or goods to provide help to its members in order to protect them or their family members, especially in regard to preserving health, and improve the achieved level of living standards;

- Osnivanje i registrovanje institucije za obavljanje privrednih i dr. djelatnosti radi stvaranja uslova za zapošljavanje svojih članova, članova njihovih porodica i ostalih građana koji su nezaposleni;
- Organizovanje pravne i dr. stručne pomoći svojim članovima, članovima njihove porodice i ostalim građanima radi zaštite imovine, prava i pravnih interesa, a na osnovu odobrenja nadležnih organa;
- Obavljanje i drugih djelatnosti kojima se pospješuje ostvarivanje svrhe i ciljeva osnivanja i rada ovog Udruženja.

U toku desetogodišnjeg rada navedeni ciljevi su većinom realizovani. Sa ponosom možemo govoriti o rezultatima našeg decenijskog rada, a o tome se više može saznati na našem site-u (www.oubedem.org).

Također, OU „BEDEM“ je krajem prošle godine izradilo Platformu OU „BEDEM“ kojoj je pristupilo i „KUD BISER DONJE MOŠTRE“, a kojom su postavljeni ciljevi udruženja za naredni period. Jedan od ciljeva jeste osnivanje "Vijeća aktivnih građana" koji će zauzimati stavove od značaja za lokalnu zajednicu i djelovati u tom smislu kao i osnivanje „Aktiva žena“ koje će raditi na njegovovanju, jačanju i očuvanju bošnjačkog identiteta kroz afirmaciju starih zanata, bosansku kuhinju, ručne radove kao što su tkanje, vez, pirlitanje, heklanje i različite druge vrste starina, tj. sve što predstavlja bosanski narod i njegovu tradiciju.

S ponosom ističemo da je navedeni cilj realizovan u toku 2013. g. te da je OU "BEDEM" uspješno osnovalo "Vijeće aktivnih gradana" i "Aktiv žena Bedem".

Naši članovi

Naravno, ništa ne bi bilo ostvarivo bez naših vrijednih članova koji su svojim radom, trudom, požrtvovnošću i talentom uspjeli dovesti Udruženje na stepen vrijedan poštovanja. Trenutno, Udruženje broji cca hiljadu članova od kojih je njih skoro polovica aktivna. Ostali su članovi uvijek spremni za angažman ukoliko se za to ukaže potreba.

Kako postati član?

Dovoljno je da posjetite sastanak Udruženja, koji se održava svake nedjelje u 19:00 u prostorijama Udruženja, te popunite pristupnicu Udruženja.

Nisu bitni nacionalni, religijski, starosni, spolni, politički i socijalni predznaci, već samo vaša iskrena želja za postajanjem dijelom naše zajednice.

Očekujemo Vas! Dodite i pridružite nam se!

I na kraju

Sve ovo bi bilo nezamislivo bez podrške i saradnje naših mještana i privrednih subjekata, koji su nam pomogli u skladu sa svojim mogućnostima i kojima se od svega srca zahvaljujemo.

- Organizing and implementing different forms of humanitarian activities to citizens, especially returnees, based on the approval of the competent authority;
- Establishing and registration of institutions to perform economic and other activities in order to create conditions for employment of its members, their families and other citizens who are unemployed;
- Organisation of a legal and other professional support to its members, their family members and other citizens for the protection of property rights and legal interests, based on the approval of the competent authority;
- Perform other activities which accelerate the achievement of the purposes and objectives of the establishment and operation of the Association.

During our ten years work, the mentioned goals are not only realized, but also overcome. We can talk over our work with pride, for more information you can visit our web site www.oubedem.org.

YO "Bedem" has at the end of the last year make a platform YO "Bedem" which joined Cultural artistic society "Biser - Donje Mostre", and there were set goals for the next year. One of the goals is establishment of "Council of active members" who will occupy attitudes of importance to the local community and to act in this regard, as well as the establishment of the „Active of women" which will work on the strengthening and preservation of the Bosnian identity through old craft, Bosnian kitchen, handmade work, handicrafts such as weaving, embroidery, crochet and various other types of antiques, everything that represents Bosnian people.

We are proud that the above goal was realized during 2013., and that the YO "Bedem" successfully established "Council of active citizens" and "Active of women Bedem".

Our members

Of course, nothing would have been possible without our valuable members who contributed their time, effort, sacrifices and talents managed to lead the Association at the level worthy of respect. Currently, the association has about a thousand members, of which half of them active, but the other members are always ready to engage if it is needed.

How to become a member?

It is enough to visit us on our meeting, which takes place every Sunday at 19:00 pm in the organization rooms, and fill out an Application form of the Association.

The national, religious, age, sex, political and social signs are not relevant, but only your sincere desire to become part of our community.

We are expecting you! Come and join us!

And at the end

All this would be unimaginable without the support and cooperation of our local people and businesses who have helped us in accordance with their capabilities and for that we are thankful from the bottom of our heart.

Organizatori manifestacije obilježavanja 17. maja – Evropske noći muzeja i 18. maja – Međunarodnog dana muzeja 2014. godine/ Organizers of the event and the celebration of The European Nifht of Museums on May 17 and International Museum Day on May, 2014	JU Zavičajni muzej – Visoko i Omladinsko udruženje „Bedem“ D. Moštare u saradnji sa Aktivom žena D. Moštare/Public institution The County museum of Visoko and Youth Association „Bedem“ D. Moštare in association with the Active of women D. Moštare
Pokrovitelji manifestacije i izložbe/ Sponsors of the event and exhibition:	Općina Visoko i Općinska načelnica/ Municipality of Visoko and municipal prefect
Izдавач kataloga izložbe „Etnografija moštranskog kraja“/ Publisher of the exhibition catalogue "Ethnography of the Moštare Region":	Zavičajni muzej Visoko The County Museum of Visoko
Promotor izložbe/Promoter:	Prof. dr. Ibrahim Krzović
Izbor i obrada materijala i autorska postavka izložbe/ The selection and processing of materials and copyrights setting exhibitions:	Habiba Efendira-Čehić, kustos Mubera Pulo, kustos Đenana Ganić, kustos
Tehnička realizacija i postavka izložbe: Technical realisation and setting of the exhibition	Nermin Keso
Autori kataloga/ Authors of the catalogue:	Alma Frljak, Habiba Efendira-Čehić, Mubera Pulo, Đenana Ganić
Fotografije i DTP/Photography and DTP:	AMB foto i dizajn Visoko
Prevod na engleski/Translation to English:	Eldin Kusić i Harun Valjevac
Za izdavača/Publisher's representative:	Senad J. Hodović, muzejski savjetnik/ Museum adviser
Štampa/Print:	"Remix" Visoko
Tiraž/Circulation:	500 komada/pieces
Zahvaljujemo se sponzorima koji su omogućili realizaciju manifestacije „Etnografija moštranskog kraja“ povodom obilježavanja Evropske noći muzeja i Međunarodnog dana muzeja 2014. godine/ We are grateful to our sponsors who have enabled the realization of the „Ethnography of the Moštare Region“ on the occasion of the European Night of Museums and International Museum Day 2014:	<ul style="list-style-type: none"> - Općina Visoko/Municipality of Visoko - Općinska načelnica/Municipal prefect - IGM d.o.o. Visoko - VGT osiguranje - Bios Visoko - Sarajevo osiguranje d.d. Visoko - Apoteka Avicena - Visoko energija d.o.o. Visoko - Medžlis Islamske zajednice Visoko - Muzuri d.o.o. Visoko

